

Ekonomik ve teknolojik gelişmeler vergi ile ilgili birçok konu ve süreci yakından etkilemektedir. Vergi mevzuatından vergi terminolojisine, vergiye gönüllü uyum faaliyetlerinden denetime, işletmelerin iş süreçlerinin değiştirilmesinden meslek mensuplarına ve denetim elamanlarına kadar birçok konu, aktör ve süreç vergi teknolojilerinden etkilenmektedir. Vergi teknolojileri birebirinden farklı iki alanın iç içe geçmesinden oluşan yeni bir döneme işaret eder.

Vergi ile ilgili bütün tarafların vergi teknolojileri ile gelen bu yeni duruma uyum sağlamaları şarttır. Aksi takdirde iş süreçlerinin aksaması ve sunulan hizmetlerin kalitesinin düşmesi kaçınılmazdır. Örneğin bir meslek mensubu e-defter veya e-fatura ile gelen yeni uygulamalar hakkında bilgi sahibi olmazsa müşterilerine kaliteli hizmet sunamaz. Bu uygulamaları kanuni bir gereklilik olarak benimseyen firmalar, bunları kendi iş süreçleri ile entegre etmezlerse, bu elektronik vergisel uygulamaların sunmuş olduğu fırsatları kaçırmış olur. Elektronik vergisel uygulamalar meslek mensuplarının ve firmaların hem ofislerindeki hem de saha operasyonlarındaki iş ve işlem süreçlerini optimize ederek bir bütün halinde büro ve işletme faaliyetlerini etkilemekte ve dönüştürmektedir.

Vergi teknolojileri ile gelen uygulamalar meslek mensupları için de yeni bir dönemin kapısını açmıştır. Bugün kaliteli bir muhasebe ve denetim hizmeti sunabilmek için asgari seviyede de olsa vergi teknolojilerine aşina olmak gerekmektedir. Çünkü yeni elektronik vergisel uygulamalar işletme faaliyetlerinde kullanıldığı gibi, denetim faaliyetlerinde de kullanılabilmektedir. Ayrıca artık bazı elektronik vergisel uygulama bilgisine sahip olmak bu mesleği icra edebilmek için de şarttır. Özellikle e-beyanname, e-defter ve e-fatura gibi uygulamaları kullanmayan/kullanamayan bir meslek mensubunun bugünkü piyasa koşullarında iş yapma imkânı artık kalmamıştır.

Vergi teknolojilerinin işletmelerin sahadaki operasyonel süreçleri ile büro otomasyonlarında kullanılma yaygınlığının artması, denetim ve raporlama faaliyetlerini bu belgeler üzerinden gerçekleştiren yeminli mali müşavirler ile mali müşavirlerin iş yapış şekillerini de doğal olarak etkileyecek ve bu mesleklerin çalışan profiline niteliklerinin aynı istikamette değişmesi zorunluluğunu beraberinde getirecektir.

Vergi teknolojileri ile ilgili kavramlar artık daha sık vergi mevzuatında yer almaya başlamışlardır. Yeni dönemle gelen elektronik vergisel uygulamalar doğal olarak bu alanda faaliyet gösteren işletmeleri ve meslek mensuplarını etkilemiş ve onlarda köklü değişimlere yol açmıştır. Elektronik vergisel uygulamalar vergi ile ilgili süreçleri, aktörleri ve terminolojiyi yakından etkilediği için bu konulara vakıf olmak ilgili paydaşlar için önümüzdeki dönemin önemli gündem maddelerinden birisidir. Vergi terminolojisindeki değişimin yansımaları vergi kanunlarından, tebliğlere ve özelgelere kadar geniş bir yelpazede kendini göstermektedir. Bu değişim verginin paydaşlarını da yakından etkilemektedir. Başta vergi idareleri olmak üzere, vergi müfettişleri, muhasebeciler, denetçiler ve yeminli mali müşavirler gibi birçok meslek grubu vergisel süreçlerin her aşamasında artık teknoloji ile ilgili kavramlarla karşılaşmaktadırlar.

Vergi teknolojilerinin vergiye gönüllü uyum sağlama yönündeki katkıları göz ardı edilemeyecek kadar fazladır. Her şeyden önce meslek mensuplarına ve mükelleflere dönük bu tür vergisel uygulamalar onların uyum maliyetlerini düşürmüş, hata yapma risklerini ortadan kaldırmış ve birçok noktada ekonomik ve mali faaliyetlerinin İdare tarafından yakından izleniyor olduğu bilincini oturtmuştur.

Vergi teknolojileri denetim faaliyetlerini de yakından etkilemektedir. Aslında İdare tarafından geliştirilen birçok elektronik vergisel uygulama ile mevzuat düzenlemelerinin

temel gerekçesi vergi uyum ve denetim faaliyetlerine uygun bir alt yapı oluşturmak ve veri hazırlamaktır.

Vergi teknolojileri uygulamaları daha önce kâğıt süreçlerde olmayan, elektronik süreçlerde var olan yeni hile ve riskleri de beraberinde getirmiştir. Bu durum işin doğası gereği kaçınılmazdır. Ancak bu tür olayların varlığı veya ihtimal dâhilinde olması, hiçbir zaman bu elektronik vergisel uygulamalara geçmeye engel teşkil etmemelidir. Zira bu tür hile ve riskleri önleyecek ve tespit edecek yeni araçlar ve çözümler geliştirmek her zaman mümkündür. Meslek mensupları olarak bu risklerin de farkında olmalı ve bunlarla mücadele edebilmek için kendimizi yeni teknolojik araçlarla ve bilgi ile donatmalıyız.

Vergi teknolojileri alanında önümüzdeki dönemlerde hem İdare'nin hem de özel sektör kurumlarının yenilikçilik maratonuna devam edecekleri muhakkaktır. Mükelleflerin ve vergi dairelerinin sayısallaşması suretiyle gittikçe daha da sanallaşmaları geleceğin kaçınılmaz trendleri olmaya devam edecektir.

Bu oturumda GİB Daire Başkanı Mutlu Akın, e-uygulamalarla ilgili mevzuatı anlatacak. GİB eski Daire Başkanı ve İdea Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı Uğur Doğan vergi teknolojilerinin meslek mensuplarına etkilerini anlatacak. Logo firmasından Ercan Kuru e-fatura ve e-arşiv faturayı sizlere anlatacak. Son olarak da SMMM Zübeyir Ülger elektronik ortamda vergi denetimi konusunda sizlere bir sunum yapacak.